

VÝBER LEGISLATÍVNYCH ZMIEN A NOVINIEK ZA NOVEMBER 2022

1. VYŠLO V ZBIERKE ZÁKONOV

NOVELA ZÁKONA O PRÍDAVKU NA DIEŤA

- *Zákon č. 397/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (úplné znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 1. decembra 2022, 1. januára 2023, 1. januára 2024, 1. januára 2025**

Anotácia:

Zvýšenie prídavku na dieťa na sumu 60 eur mesačne na každé nezaopatrené dieťa a opätovné zavedenie jednorazového zvýšenia prídavku na dieťa pre deti, ktoré prvýkrát nastúpili do prvého ročníka základnej školy v sume 110 eur.

Popis:

Hlavným cieľom zákona je **zvýšenie prídavku na dieťa na sumu 60 eur mesačne** na každé nezaopatrené dieťa.

Súčasne je cieľom zákona opätovné zavedenie **jednorazového zvýšenia prídavku na dieťa** pre deti, **ktoré prvýkrát nastúpili do prvého ročníka základnej školy v sume 110 eur.**

NOVELA ZÁKONA O ENERGETIKE

- *Zákon č. 393/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (úplné znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 29. novembra 2022, 1. januára 2023**

Anotácia:

Predĺženie minimálnej lehoty na novú splatnosť nedoplatku z 10 dní na 30 pracovných dní; nové ukotvenie počítania lehoty, tak že lehota 30 pracovných dní sa počíta odo dňa odoslania upozornenia o neuhradení záväzku; ukotvenie právnej istoty pokiaľ ide o dôkaz o odoslaní upozornenia o neuhradení záväzku tak, že upozornenie o neuhradení musí mať písomnú formu a

musí byť odoslané s využitím poštových služieb do vlastných rúk odberateľovi; ukotvenie povinnosti dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu odoslať prostredníctvom poskytovateľa poštových služieb do vlastných rúk najneskôr 8 pracovných dní pred plánovaným prerušením dodávky elektriny informáciu o dátume plánovaného prerušenia dodávky.

Popis:

Základným cieľom zákona vzhľadom na hroziacu energetickú krízu a tzv. energetickú chudobu obyvateľov Slovenskej republiky je zlepšenie právneho postavenia odberateľov elektriny v domácnosti alebo odberateľov plynu v domácnosti v prípade hroziaceho prerušenia dodávky elektriny alebo dodávky plynu.

Zákon zlepšuje postavenie odberateľov tým, že:

1. dochádza k **predĺženiu minimálnej lehoty na novú splatnosť nedoplatku z 10 dní na 30 pracovných dní,**
2. dochádza k novému ukotveniu počítania lehoty, tak že **lehota 30 pracovných dní sa počíta odo dňa odoslania upozornenia o neuhradení záväzku,**
3. dochádza k ukotveniu právnej istoty pokiaľ ide o dôkaz o odslaní upozornenia o neuhradení záväzku tak, že **upozornenie o neuhradení musí mať písomnú formu a musí byť odoslané s využitím poštových služieb do vlastných rúk odberateľovi,**
4. dochádza k **rozšíreniu náležitostí upozornenia o informácie pre odberateľa** s cieľom ho nasmerovať na systém sociálneho zabezpečenia, ktoré by mohli odberateľovi pomôcť preklenúť dôvody nezvládania úhrady za dodávky plynu alebo elektriny,
5. sa ukotvuje povinnosť dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu odoslať prostredníctvom poskytovateľa poštových služieb **do vlastných rúk najneskôr 8 pracovných dní pred plánovaným prerušením dodávky elektriny** informáciu o dátume plánovaného prerušenia dodávky.

NOVELA ZÁKONA O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV V SÚVISLOSTI S NOVÝMI SÍDLAMI A OBVODMI SÚDOV

- *Zákon č. 398/2022 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (úplné znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 1. decembra 2022**

Anotácia:

Posun termínu implementácie reformy súdnej mapy z 1. januára 2023 na 1. júna 2023.

Popis:

Zákon bol vypracovaný ako iniciatívny materiál a predstavuje revíziu reformy súdnej mapy schválenej parlamentom, a to **zákonom č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov** a **zákonom č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov**.

Zákonom sa vykonávajú korekcie schválenej právnej úpravy, ktoré sa zameriavajú na **vytvorenie lepších predpokladov pre funkčnosť súdov dotknutých reformou súdnej mapy** z hľadiska ich personálneho obsadenia (najmä vo vzťahu k správnym súdom), a súčasne sa navrhujú úpravy, ktorými sa koriguje nedostatočná úprava spojená napríklad s procedúrou tvorby prvých rozvrhov prác, ktorými sa budú zohľadňovať implikácie spojené so samotnou reformou.

Ako každá systémová reforma, tak aj reforma súdnej mapy, prináša efekty v dlhšom časovom horizonte. Je prirodzené, že v rámci nábehovej fázy nie je možné vylúčiť dočasné komplikácie rôzneho charakteru. Je však legitímne, aby potenciál ich vzniku bolo minimalizovaný. A presne tomu cieľu je podriadený predmetný zákon. Rešpektuje východiská reformy súdnej mapy a jej ciele, ktoré sa v konečnom dôsledku stali súčasťou Plánu obnovy a odolnosti. Dáva však reforme súdnej mapy reálnejšie kontúry pre jej úspešnú implementáciu.

Z hľadiska vymedzenia konkrétnych zámerov zákona, tieto možno zhrnúť nasledovne:

1. posun termínu implementácie reformy súdnej mapy z **1. januára 2023 na 1. júna 2023**,
2. **doplnenie, prípadne precizovanie úpravy tvorby prvých rozvrhov prác**, resp. ich zmien do momentu implementácie súdnej mapy,
3. regulácia **presunu sudcu z pracoviska do sídla a naopak** je možný len s jeho súhlasom, bez jeho súhlasu len na základe rozhodnutia súdnej rady,
4. obnovenie **inštitútu dočasného pridelenia sudcu** v znení účinnom do 31. decembra 2021,
5. zjednodušenie **procedúry obsadzovania prvých miest sudcov správnych súdov**,
6. zavedenie pravidla, že **súdne spisy krajských súdov v agende správneho súdnictva sa nepresúvajú na správne súdy**, ak sa k 28. februáru 2023 nedosiahne obsadenosť správnych súdov aspoň na úrovni **50% celkového počtu sudcov** toho-ktorého správneho súdu
7. zjednodušenie procedúry pre **výber predsedov senátov správnych súdov** (tzv. "dočasní predsedovia")
8. **oprava niektorých zjavných nesprávností** v pôvodne schválených zákonoch reprezentujúcich reformu súdnej mapy.

Na dosiahnutie uvedených zámerov bolo potrebné vykonať novelizácie zákonov, ktorými bola schválená reforma súdnej mapy. Okrem toho bolo potrebné novelizovať aj súvisiace zákony, najmä tie, do ktorých boli doplnené prechodné ustanovenia zohľadňujúce reformu súdnej mapy

– v tomto prípade ide skôr o legislatívno-technické úpravy vyvolané zámerom odložiť o päť mesiacov implementáciu reformy súdnej mapy.

NOVELA ZÁKONA O POSKYTOVANÍ DOTÁCIÍ V PÔSOBNOSTI MINISTERSTVA HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY A ZÁKONA O ROZPOČTOVÝCH PRAVIDLÁCH VEREJNEJ SPRÁVY

- *Zákon č. 402/2022 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (úplné znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 30. novembra 2022**

Anotácia:

Legislatívne úpravy potrebné na to, aby Ministerstvo hospodárstva mohlo poskytnúť pomoc podnikom zasiahnutých krízou, na zmiernenie negatívneho vplyvu vysokého nárastu cien elektriny a plynu.

Popis:

Zákon, ktorým sa dopĺňa zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol predložený ako iniciatívny materiál, ktorého potrebu vyvolala aktuálna kríza na veľkoobchodných trhoch s elektrinou.

Veľkoobchodné ceny elektriny v uplynulom období skokovo narastajú v reakcii na významný rast veľkoobchodnej ceny zemného plynu, na ktorú je cena elektriny naviazaná v dôsledku uplatňovania algoritmov a metodík veľkoobchodných trhov na báze marginálnych nákladov najdrahšej výroby elektriny, ktorou je v súčasnosti výroba zo zemného plynu. Rast cien energií, nárast cien komodít elektriny a plynu, má zásadné negatívne vplyvy na hospodárstvo Slovenskej republiky. Výrazný je vplyv na priemysel a malé a stredné podniky, čo môže viesť k obmedzeniam vo výrobe, k rastu cien produktov, či útlmu činnosti firiem.

Cieľom zákona sú legislatívne úpravy, ktoré sú potrebné na to, aby Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky mohlo poskytnúť **pomoc podnikom zasiahnutých krízou, na zmiernenie negatívneho vplyvu vysokého nárastu cien elektriny a plynu.**

V zmysle novely podniky budú musieť o dotáciu požiadať. Maximálnu výšku dotácie, oprávnené obdobie na dotáciu a oprávnený náklad na určenie výšky dotácie určí ministerstvo vo výzve na predkladanie žiadostí.

Zákon zavádza povinnosť pre dodávateľa elektriny, dodávateľa plynu, prevádzkovateľa distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej siete poskytnúť ministerstvu súčinnosť potrebnú na posúdenie žiadosti o dotáciu.

NOVELA ZÁKONA O DOPLNKOVOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ

- *Zákon č. 410/2022 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (úplné znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 1. januára 2023, 1. júna 2023**

Anotácia:

Zatraktívnenie a zefektívnenie sporenia v III. pilieri dôchodkového sporenia znížením poplatku za správu príspevkového doplnkového dôchodkového fondu za jeden rok z maximálnej hodnoty 1,2% z priemernej ročnej čistej hodnoty majetku v príspevkovom doplnkovom dôchodkovom fonde na maximálnu hodnotu 0,6%.

Popis:

Cieľom zákona je zatraktívnenie a zefektívnenie **sporenia v III. pilieri dôchodkového sporenia znížením poplatku za správu príspevkového doplnkového dôchodkového fondu za jeden rok** z maximálnej hodnoty 1,2% z priemernej ročnej čistej hodnoty majetku v príspevkovom doplnkovom dôchodkovom fonde **na maximálnu hodnotu 0,6%**.

Jedným z vážnych problémov III. piliera, ktorý má negatívny vplyv na výšku dôchodkov, je nesprávne nastavenie regulácie poplatkov. Konkrétne je príliš vysoko nastavený strop poplatkov za správu. Z uvedeného dôvodu účastníci III. piliera prichádzajú o príliš vysokú časť svojho majetku a zároveň doplnkové dôchodkové spoločnosti sú nedostatočne motivované zhodnocovať úspory, keďže väčšinu ich príjmov tvoria odplaty za správu a nie odplaty za zhodnotenie majetku. Výsledkom je navyše to, že bez príspevkov zamestnávateľa by pre zamestnancov takmer nebolo výhodné sporiť si v III. pilieri. Aj preto si takto sporí menej ako 10% účastníkov. Dopláca na to aj štát, ktorý daňovo-odvodovo zvýhodňuje dobrovoľné sporenie na dôchodok v III. pilieri, ale táto jeho podpora sa adekvátne neodráža na zvýšení dôchodkových úspor.

Potvrďuje to aj analýza Útvaru hodnoty za peniaze MF SR: "Zatiaľ čo nákladovosť fondov II. piliera je pod priemerom krajín OECD, v prípade fondov III. piliera je v porovnaní s priemerom OECD napriek dlhodobému poklesu stále viac než dvojnásobná." Regulovaný strop pre odplatu za

správu síce postupne klesal z 1,6 % hodnoty majetku v príspevkovom fonde za rok 2016 na 1,2 % v 2020, to sa však nedá považovať za dostatočné. Pre porovnanie v II. pilieri je strop odplát za správu na úrovni 0,3% z hodnoty majetku.

Vláda SR sa v Programovom vyhlásení zaviazala zvýšiť dôchodky pre občanov prijatím dôležitých zmien vo všetkých pilieroch dôchodkového systému. Túto zmenu v III. pilieri možno považovať za dôležitú, pretože prináša zefektívnenie a zatraktívnenie sporenia v III. pilieri. To na jednej strane **pomáha ľuďom pri zvyšovaní vlastného dôchodku** a na druhej **pomáha štátu v budúcnosti znížiť zaťaženie verejných financií**.

NOVELA ZÁKONA O ÚČTOVNÍCTVE A OBCHODNÉHO ZÁKONNÍKA

- *Zákon č. 407/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (úplné znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 31. decembra 2022, 1. januára 2023, 22. júna 2023**

Anotácia:

Transpozícia smernice EÚ - spoločné pravidlá pre zverejňovanie informácií o dani z príjmov.

Popis:

Cieľom zákona, v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2101, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o **zverejňovanie informácií o dani z príjmov určitými podnikmi a pobočkami** (tzv. *public country-by-country reporting*) je **zvýšiť transparentnosť** a **podporiť spoločenskú zodpovednosť nadnárodných spoločností**, ktoré prekročili určitú veľkosť, a to transpozíciou spoločných pravidiel pre zverejňovanie informácií o dani z príjmov.

Väčšia transparentnosť pri zverejňovaní má prispieť k **lepšej verejnej kontrole nad činnosťami nadnárodných spoločností**. Zákonom sa ustanoví pre konečné materské účtovné jednotky a samostatné účtovné jednotky s cezhraničným aspektom, ktoré prekročia určitú veľkosť, **povinnosť vyhotoviť správu s informáciami o dani z príjmov a uložiť ju do registra účtovných závierok**.

Zákonom sa tiež ustanovia podmienky, ktorých splnením vznikne veľkým dcérskym účtovným jednotkám a vybraným účtovným jednotkám, ktoré sú organizačnými zložkami podnikov zahraničných právnických osôb so sídlom mimo územia členských štátov, **povinnosť uložiť do registra účtovných závierok správu s informáciami o dani z príjmov týkajúcu sa ich zahraničného konečného materského subjektu alebo zahraničného samostatného**

subjektu. Okrem výšky zaplatených daní má správa s informáciami o dani z príjmov obsahovať aj ďalšie informácie, ktoré majú napomôcť zvýšiť povedomie verejnosti v tejto oblasti.

Týmto zákonom **sa predlžuje lehota na zostavenie súhrnnej účtovnej závierky na deväť mesiacov.**

Z dôvodu potreby vyššej kvality dát a lepšej ochrany majetku štátu, obce a vyššieho územného celku **sa upravuje periodicita inventarizácie pri hmotnom majetku** okrem zásob a peňažných prostriedkov pre vybrané subjekty verejnej správy.

Zároveň sa precizujú aj ustanovenia týkajúce sa vzniku **povinnosti uvádzať vo výročnej správe nefinančné informácie a informácie súvisiace s ponukou na prevzatie**, ktoré majú za cieľ znížiť administratívnu záťaž dotknutých účtovných jednotiek.

ZMENA VYHLÁŠKY O PODROBNOSTIACH O OCHRANE ZDRAVIA PRED ZÁŤAŽOU TEPLOM A CHLADOM PRI PRÁCI

- *Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 381/2022 Z. z., ktorou sa dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 99/2016 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci v znení vyhlášky č. 227/2019 Z. z. (úplné znenie vyhlášky nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 1. decembra 2022**

Anotácia:

Zníženie minimálnej prípustnej operatívnej teploty v triede práce 1a z 20°C na 19°C počas vykurovacej sezóny od 1. novembra 2022 do 31. mája 2023.

Popis:

Vyhláška bola predložená po dohode s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky s cieľom **prechodne znížiť počas nasledujúcej vykurovacej sezóny minimálnu prípustnú operatívnu teplotu** v chladnom období roka **v triede práce 1a** pre ľahkú administratívnu prácu. Vyhláškou sa prechodne znižuje minimálna prípustná operatívna teplota v chladnom období roka v triede práce 1a **z 20°C na 19°C** počas vykurovacej sezóny od 1. novembra 2022 do 31. mája 2023.

NOVELA ZÁKONA O OCHRANE PRÍRODY A KRAJINY

- *Zákon č. 377/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (úplné znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 1. decembra 2022**

Anotácia:

Vytvorenie priaznivejších podmienok pre vlastníkov pozemkov a stavieb pri užívaní a obhospodarovaní ich vlastníctva.

Popis:

Cieľom zákona je vytvoriť **priaznivejšie podmienky pre vlastníkov pozemkov a stavieb pri užívaní a obhospodarovaní ich vlastníctva.**

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy má každý právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. V zmysle čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Súčasná právna úprava vytvára **prekážky v riadnej starostlivosti o pozemky a stavby** nachádzajúce sa najmä v zastavanom území obce, a to často z dôvodu znemožnenia prístupu na pozemok a k stavbe vlastníka z dôvodu ochrany susedných pozemkov a potrebného súhlasu orgánu ochrany prírody. V prípade, ak sa vlastník o svoju nehnuteľnosť nestará, aj napriek svojej snahe a nechá ju chátrať je tak vystavený následnej sankcií za nedostatočnú starostlivosť.

Rovnako tak právo vlastníka disponovať s nehnuteľnosťou je **obmedzené z dôvodu predkupného práva štátu k pozemkom** nachádzajúcich sa v treťom, štvrtom alebo piatom stupni ochrany. Vlastník pozemku tak nemôže previesť pozemok za svojho života na svoje deti alebo rodinných príslušníkov, ale musia počkať až do jeho smrti a dedičského konania. Súčasná právna úprava tak obmedzuje výkon vlastníckeho práva určitej skupiny osôb bez primeranej náhrady.

Novelizovaná právna úprava preto **vytvára priestor pre uprednostnenie blízkej osoby vlastníka pozemkov pred štátom**, pričom predkupné právo ostáva zachované, ak by išlo o predaj pozemkov inej ako blízkej osobe.

VYHLÁŠKA O ZOZNAME TELEFÓNNYCH ČÍSEL NA VYJADRENIE NESÚHLASU S VOLANÍM NA PRIAMY MARKETING

- *Vyhláška č. 368/2022 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zozname telefónnych čísel, uvedených účastníkmi alebo užívateľmi na účely vyjadrenia nesúhlasu s volaním na účely priameho marketingu (úplné znenie vyhlášky nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 15. novembra 2022**

Anotácia:

Podrobnosti o zozname telefónnych čísel koncových užívateľov a účastníkov, na ktoré nie je možné uskutočniť volanie za účelom priameho marketingu.

Popis:

Predmetná vyhláška Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „úrad“) je vykonávacím právnym predpisom vydaným podľa **§ 116 ods. 11 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách**.

Ustanovenie § 116 súčasného zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon") je transpozíciou čl. 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúcej sa spracovania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií. Predmetné ustanovenie implementuje **system tzv. opt-out**, pre vykonanie ktorého sa zaviedol nástroj prostredníctvom ktorého sa vytvára **zoznam telefónnych čísel koncových užívateľov a účastníkov, na ktoré nie je možné uskutočniť volanie za účelom priameho marketingu**.

Zákon obsahuje splnomocňovacie ustanovenie, na základe ktorého úrad ustanovuje podrobnosti týkajúce sa prevádzkových a technických parametrov zoznamu telefónnych čísel uvedených účastníkmi alebo užívateľmi na účely vyjadrenia nesúhlasu s volaním na účely priameho marketingu (ďalej len "zoznam"), rozsahu informácií vedených v zozname, notifikácii uvedenia telefónneho čísla v zozname, spôsobu aktualizácie dátumu uvedenia telefónneho čísla v zozname podľa osobitného predpisu, spôsobu poskytnutia údajov zo zoznamu osobám podľa osobitného predpisu, vrátane parametrov aplikačného rozhrania zoznamu umožňujúceho automatizované hromadné overovanie skupiny čísel, výšky, spôsobu výpočtu a platobných podmienok úhrady podľa osobitného predpisu a iných skutočností potrebných pre zabezpečenie funkčnosti zoznamu.

Vyhláškou sa stanovuje aj **spôsob výpočtu výšky úhrad za overenie telefónneho čísla** alebo množiny čísel v zozname. Navrhované spôsoby výpočtu úhrady sa ustanovujú s ohľadom na zabezpečenie optimálnej funkčnosti zoznamu a odrážajú ekonomickú situáciu na trhu, ako aj všetky ďalšie faktory určujúce ich hodnotu.

NOVELA ZÁKONA O SOCIÁLNOM POISTENÍ

- *Zákon č. 421/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (úplné znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 1. januára 2023**

Anotácia:

Úprava nároku na dôchodok pre vdovy a vdovcov, ktorí vychovali aspoň jedno dieťa - dovŕšením veku 57 rokov.

Popis:

Zákon ustanovuje **podmienky**, po splnení ktorých má vdova **nárok na výplatu vdovského dôchodku aj po uplynutí jedného roka od smrti manžela**.

Sú to prípady, ak:

- sa stará o **nezaopatrené dieťa**,
- je **invalidná** z dôvodu poklesu schopnosti pracovať **o viac ako 70%**,
- vychovala **aspoň tri deti**,
- alebo vychovala **dve deti**, a pritom dovŕšila **vek 52 rokov**
- dovŕšila vek 57 rokov a vychovala **jedno dieťa**
- alebo **dovŕšila dôchodkový vek**.

Právna úprava teda zakotvuje určité **zvýhodnenie pre vdovy a vdovcov, ktorí vychovali dve deti** a ešte výraznejšie zvýhodnenie pre vdovy a vdovcov, **ktorí vychovali tri a viac detí**. Právna úprava však nezakotvuje žiadne zvýhodnenie pre vdovy, ktoré vychovali jedno dieťa, oproti tým, ktoré nevychovali žiadne dieťa.

Predmetná právna úprava ponechá zvýhodnenie v prípade vychovania dvoch detí, ako aj zvýhodnenie v prípade vychovania aspoň troch detí, avšak dopĺňa aj zvýhodnenie pre vdovy a vdovcov, ktorí vychovali aspoň jedno dieťa. V takýchto prípadoch **nárok na vdovský a analogicky na vdovecký dôchodok vzniká dovŕšením veku 57 rokov**.

NOVELA ZÁKONA O 13. DÔCHODKU

- *Zákon č. 356/2022 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 296/2020 Z. z. o 13. dôchodku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 171/2022 Z. z. (úplné znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 4. novembra 2022**

Anotácia:

Výplata 13. dôchodku za rok 2022 - aj v decembri 2022 (kráteného koeficientom 0,7) pre všetkých poberateľov dôchodku v novembri 2022.

Popis:

V roku 2022 boli dôchodkové dávky k 1.1.2022 zvyšované o 1,3 % a v mesiaci júl bol vyplatený 13. dôchodok v diferencovanej sume (max 300 eur, min 50 eur) s tým, že nárok na 13. dôchodok v decembri 2022 nevznikne. Uvedené opatrenia čiastočne kompenzovali zvýšenie cien tovarov a služieb pre poberateľov dôchodkových dávok za I. polrok 2022 (11,8 % miera inflácia za domácnosti dôchodcov za január až jún 2022).

Aj v II. polroku 2022 pokračuje **výrazný rast inflácie za domácnosti dôchodcov**, pričom na základe makroekonomickej prognózy IFP z júna 2022 sa očakáva 12,4 % miera inflácie za uvedené obdobie. Za prvých osem mesiacov roka 2022 sa spotrebiteľské ceny za domácnosti dôchodcov medziročne v priemere zvýšili o 12,6 %.

Vzhľadom na výrazný rast cien tovarov a služieb sú doposiaľ prijaté opatrenia pre poberateľov dôchodkových dávok nepostačujúce a preto sa prijalo, aby bol **13. dôchodok v roku 2022 vyplatený aj v mesiaci december 2022, krátený koeficientom 0,7 pre všetkých poberateľov dôchodku v decembri 2022.**

2. SCHVÁLENÉ ZÁKONY

NOVELA ZÁKONA O SLOBODNOM PRÍSTUPE K INFORMÁCIÁM

- *Zákon z 8. novembra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (schválené znenie zákona nájdete [TU](#))*
- **Účinnosť: 1. januára 2023**

Anotácia:

Odstránenie funkčných nedostatkov a rozšírenie informačnej povinnosti o nové subjekty.

Popis:

Programovom vyhlásení vlády SR sa vláda zaviazala navrhnúť „rozšírenie povinností vyplývajúcich zo zákona o slobodnom prístupe k informáciám aj na štátne firmy a dcérske spoločnosti štátnych firiem v druhom a treťom rade, keďže na tieto právnické osoby sa Infozákon nevzťahuje, hoci hospodária s verejnými zdrojmi.“

V duchu tejto myšlienky sa touto novelou zavádza nová definícia povinnej osoby a rozširujú sa povinnosti vyplývajúce zo zákona o slobodnom prístupe k informáciám aj na štátne firmy a dcérske spoločnosti štátnych firiem.

Podľa novelizovanej právnej úpravy povinnou osobou budú aj všetky právnické osoby, pre ktoré je typická aspoň väčšinová priama či nepriama účasť povinných osôb (napr. štátnych orgánov, obcí, vyšších územných celkov) a súčasne kontrola zo strany týchto povinných osôb alebo navrhovanie/ustanovenie väčšiny členov riadiaceho alebo kontrolného orgánu týmito povinnými osobami.

Záujem spoločnosti na možnosti spätného vyhládania povinne zverejňovanej zmluvy prevažuje prípadné námietky povinných osôb ohľadom nedostatku úložnej kapacity, a preto sa predlžuje minimálna lehota zverejňovania povinne zverejnenej zmluvy na 10 rokov od nadobudnutia účinnosti novely zákona.

Príjemcovia informácií budú môcť voľne šíriť získané informácie, nebude ich možné postihovať za to, že dostanú legitímne informácie a tieto ďalej šíria. Uvedené predstavuje akési imunitné ustanovenie v zákone, ktoré zbavuje žiadateľa – príjemcu informácií akejkoľvek zodpovednosti (napr. občianskoprávnej v prípade ochrany osobnosti a pod.). Predpokladom imunitnej ochrany príjemcu informácií je to, že informácie šíri v pôvodnom obsahu, t. j. tak, ako ich dostal od povinnej osoby.